

[Undervisningsministeren:]

system, der i videst muligt omfang skal tilgodese elevernes erhvervs- og uddannelsesinteresser. Ved starten af uddannelsen vælger de unge, der går ud efter 9. eller 10. skoleår, en basisuddannelse inden for et hovederhvervsområde. Under uddannelsesforløbet gennemgår eleverne en gradvis mere specialiseret uddannelse, idet der lægges vægt på, at de unge selv vælger den uddannelse og det erhverv, som de har interesse og evner for.

Af praktiske grunde har man opdelt arbejdsmarkedet i 6 hovederhvervsområder: Handels- og kontorområdet, jern- og metalindustriområdet, bygge- og anlægsområdet, nærings- og nydelsesmiddelområdet, de grafiske fag og servicefagene. Hertil kommer formentlig jordbrugsområdet som et syvendte.

Uddannelsen inden for disse hovederhvervsområder er ikke isolerede enheder, og der er således uddannelseselementer, der er fælles for flere af uddannelsesene, og som giver grundlag for fleksible overgangsmuligheder.

Uddannelsen inden for hvert hovederhvervsområde begynder med en 1-årig basisuddannelse, der har til formål at give eleverne en erhvervs- og uddannelsesvejledning, som skulle give en realistisk og virkelighedsnær baggrund for elevernes valg af erhverv og uddannelse.

Under basisuddannelsen får eleverne en bred indføring i hovederhvervsområdets forskellige faglige discipliner samt en almindelig og generelt kompetencegivende undervisning. Denne del af uddannelsen foregår på skoler, eventuelt suppleret med korte virksomhedsophold.

Efter basisuddannelsen gennemgår eleverne en uddybende erhvervsfaglig uddannelse med hovedvægt på den praktiske oplæring. Denne del af uddannelsen, hvis varighed vil afhænge af uddannelsesbehovet inden for de enkelte fagspecialer, vil normalt komme til at foregå dels på praktiksteder og dels på skoler.

Uddannelsen bliver som nævnt opbygget trindelt. I det omfang, det er muligt, opdeles uddannelsen efter basisåret i afrundede uddannelseseenheder, der hver afsluttes med opnåelse af en bestemt defineret faglig kompetence. Såfremt unge i øvrigt må forlade uddannelsen undervejs, søger man i alle

tilfælde at give disse en faglig kompetence, så de kan gå ud i erhvervslivet med en begrænset, men nærmere defineret faglig kunnen. Der skal være mulighed for senere at vende tilbage til uddannelsen.

Der lægges i forslaget vægt på de såkaldte almene fag og på det personlighedsudviklende element i grunduddannelserne.

Den øgede demokratisering inden for erhvervs- og samfundslivet vil stille krav til de unges uddannelse, dersom de reelt skal kunne forstå og deltage i demokratiseringsprocessen. Uddannelserne må ses i et bredere perspektiv, der også omfatter mennesket og samfundet, uanset at dette ikke umiddelbart kan begrundes i et erhvervskompetencehensyn.

Foruden en ændring af selve uddannelsens indhold og opbygning forudsætter forslaget, at den faglige uddannelse placeres i uddannelsessystemet på linie med den rent boglige uddannelse (gymnasiet), og det er hensigten gennem udbygning af de videregående uddannelser og etablering af suppleringskurser at give de unge, der vælger den faglige uddannelse, væsentligt bedre videreuddannelsesmuligheder.

Gennemførelsen af den faglige uddannelse efter disse principper vil efter min opfattelse blive en væsentlig del af et samlet uddannelsessystem, der fører frem mod gennemførelse af 12 års uddannelse for alle unge. Det er af største betydning, at man i dette arbejde har inddraget repræsentanter for specialarbejderuddannelsen, og at man således også i forhold til denne uddannelse søger gennemført en koordinering.

Udvalget har iværksat forsøgsuddannelser inden for jern- og metalindustrien, handels- og kontorområdet og servicefagene. Herudover er der planlagt forsøg inden for bygge- og anlægsområdet, levnedsmiddelområdet og de grafiske fag. Endelig undersøger man mulighederne for at etablere en forsøgsuddannelse inden for jordbrugsfagene.

Jeg finder det imidlertid nødvendigt, at folketinget nu igennem det lovforslag, som jeg forelægger, får lejlighed til at tage stilling til disse forsøgsuddannelser, inden der sker en yderligere udbygning, og til finansieringen af de nye faglige uddannelser.

Foruden arbejdsmarkedets parter har repræsentanter for de uddannelsessøgende deltaget i udvalgs- og gruppearbejdet, lige-